

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 6

Створення рекомендаційних систем

Мета: використовуючи спеціалізовані бібліотеки та мову програмування Python навчитися створювати рекомендаційні системи

Хід роботи:

Завдання 2.1. Створення навчального конвеєра (конвеєра машинного навчання)

Необхідно створити конвеєр, призначений для вибору найбільш важливих ознак з вхідних даних і їх подальшої класифікації з використанням класифікатора на основі гранично випадкового лісу.

```
from sklearn.datasets import _samples_generator
from sklearn.feature_selection import SelectKBest, f_regression
from sklearn.pipeline import Pipeline
from sklearn.ensemble import ExtraTreesClassifier

# Генерування даних
X, y = _samples_generator.make_classification(n_samples=150, n_features=25, n_classes=3, n_informative=6,
                                             n_redundant=0, random_state=7)

# Вибір k найважливіших ознак
k_best_selector = SelectKBest(f_regression, k=9)

# Ініціалізація класифікатора на основі гранично випадкового лісу
classifier = ExtraTreesClassifier(n_estimators=60, max_depth=4)

# Створення конвеєра
processor_pipeline = Pipeline([('selector', k_best_selector), ('erf', classifier)])

# Встановлення параметрів
processor_pipeline.set_params(selector__k=7, erf__n_estimators=30)

# Навчання конвеєра
processor_pipeline.fit(X, y)

# Прогнозування результатів для вхідних даних
output = processor_pipeline.predict(X)
print('Predicted output:\n', output)

# Виведення оцінки
print('Score: ', processor_pipeline.score(X, y))

# Виведення ознак, відібраних селектором конвеєра
status = processor_pipeline.named_steps['selector'].get_support()

# Вилучення та виведення індексів обраних ознак
selected = [i for i, x in enumerate(status) if x]
print('Indices of selected features:', ', '.join([str(x) for x in selected]))
```

Рис. 1. Код програми

					ДУЖП.22.121.19.000 – Лр6						
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата							
Розроб.		Хіміч В.О.			Звіт з лабораторної роботи			Літ.	Арк.	Аркушів	
Перевір.		Пулеко І.В.								1	11
Керівник								ФІКТ Гр. ПІ-60[2]			
Н. контр.											
Зав. каф.											

```

Predicted output:
[1 2 2 0 2 0 2 1 0 1 1 2 1 0 2 2 1 0 0 1 0 2 0 1 2 2 0 0 1 2 1 2 1 0 2 2 1
 1 2 2 2 0 1 2 2 1 1 2 1 0 1 2 2 2 2 0 2 2 0 2 2 0 1 0 2 2 1 1 1 2 0 1 0 2
 0 0 1 2 2 0 0 1 2 2 2 0 0 0 2 2 2 1 2 0 2 1 2 2 0 0 1 1 1 1 2 2 2 2 0 1 1
 0 2 1 1 0 1 1 1 1 0 0 0 1 2 0 0 0 2 1 2 0 0 1 0 1 1 0 1 1 1 1 2 0 1 1 2 0
 2 2]
Score: 0.9133333333333333
Indices of selected features: 4,7,8,12,14,17,22

```

Рис. 2. Результат виконання програми

Predicted output – це список, який містить в собі спрогнозовані результати, score – значення якості отриманого результату, indices – індекси обраних ознак, котрі вважаються найбільш важливими.

Завдання 2.2. Пошук найближчих сусідів.

Здійсніть пошук найближчих сусідів заданої точки даних.

```

import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
from sklearn.neighbors import NearestNeighbors

# Вхідні дані
X = np.array([[2.1, 1.3], [1.3, 3.2], [2.9, 2.5], [2.7, 5.4], [3.8, 0.9], [7.3, 2.1], [4.2, 6.5],
              [3.8, 3.7], [2.5, 4.1], [3.4, 1.9], [5.7, 3.5], [6.1, 4.3], [5.1, 2.2], [6.2, 1.1]])
k = 5

# Тестова точка даних
test_datapoint = [4.3, 2.7]

# Тестова точка даних
plt.figure()
plt.title('Вхідні дані')
plt.scatter(X[:, 0], X[:, 1], marker='o', s=75, color='black')

# Побудова моделі на основі методу k найближчих сусідів
knn_model = NearestNeighbors(n_neighbors=k, algorithm='ball_tree').fit(X)
distances, indices = knn_model.kneighbors([test_datapoint])

# Виведемо 'k' найближчих сусідів
print('K Nearest Neighbors:')
for rank, index in enumerate(indices[0][:k], start=1):
    print(str(rank) + '-->', X[index])

# Візуалізація найближчих сусідів разом із тестовою точкою даних
plt.figure()
plt.title('Найближчі сусіди')
plt.scatter(X[:, 0], X[:, 1], marker='o', s=75, color='k')
plt.scatter(X[indices[0][0][:k], 0], X[indices[0][0][:k], 1], marker='o', s=250, color='k', facecolors='none')
plt.scatter(test_datapoint[0], test_datapoint[1], marker='x', s=75, color='k')
plt.show()

```

Рис. 3. Код програми

На першому графіку відображаються вхідні дані, помічені точками, що були визначені у масиві X:

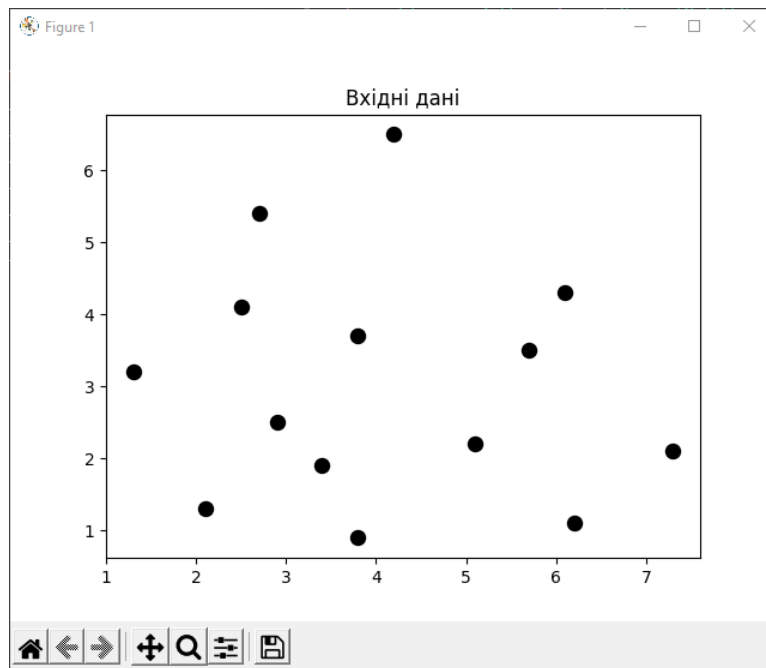

Рис. 4. Графік вхідних даних

На другому графіку можемо побачити $k = 5$ найближчих сусідів, які обведені кружочками, відносно тестової точки.

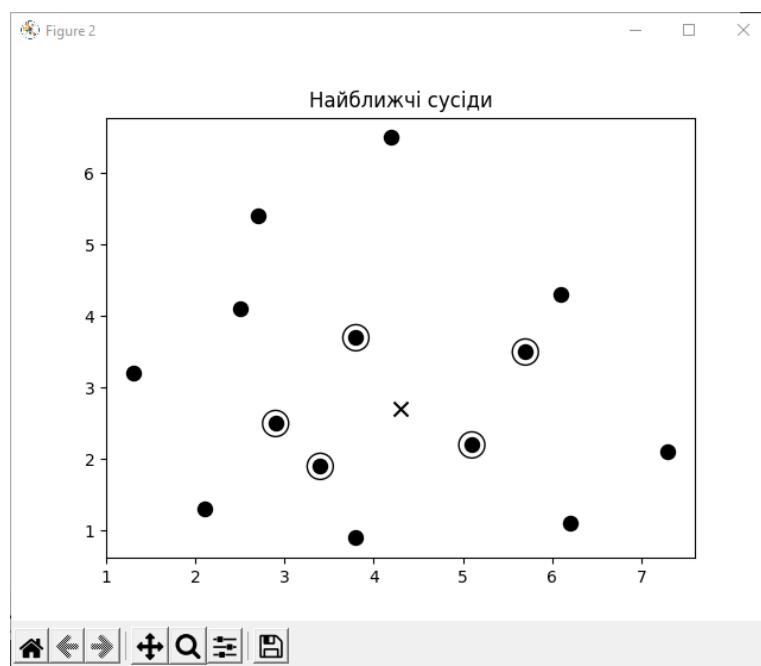

Рис. 5. Графік найближчих сусідів тестової точки

```
K Nearest Neighbors:
1--> [5.1 2.2]
2--> [3.8 3.7]
3--> [3.4 1.9]
4--> [2.9 2.5]
5--> [5.7 3.5]
```

Рис. 6. Координати сусідніх точок

		Хіміч В.О.		
		Пулеко І.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

ДУЖП.22.121.19.000 – Лр6

Арк.

3

Завдання 2.3. Створити класифікатор методом k найближчих сусідів.

Використовуючи для аналізу дані, які містяться у файлі data.txt створіть класифікатор методом k найближчих сусідів.

```
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
import matplotlib.cm as cm
from sklearn import neighbors, datasets

# Завантаження вхідних даних
input_file = 'Task/data.txt'
data = np.loadtxt(input_file, delimiter=',')
X, y = data[:, :-1], data[:, -1].astype(np.int32)

# Відображення вхідних даних на графіку
plt.figure()
plt.title('Вхідні дані')
marker_shapes = 'v^os'
mapper = [marker_shapes[i] for i in y]
for i in range(X.shape[0]):
    plt.scatter(X[i, 0], X[i, 1], marker=mapper[i], s=75, edgecolors='black', facecolors='none')

# Кількість найближчих сусідів
num_neighbors = 12

step_size = 0.01

# Створення класифікатора на основі методу k найближчих сусідів
classifier = neighbors.KNeighborsClassifier(num_neighbors, weights='distance')

# Навчання моделі на основі методу k найближчих сусідів
classifier.fit(X, y)

# Створення сітки для відображення меж на графіку
x_min, x_max = X[:, 0].min() - 1, X[:, 0].max() + 1
y_min, y_max = X[:, 1].min() - 1, X[:, 1].max() + 1
x_values, y_values = np.meshgrid(np.arange(x_min, x_max, step_size), np.arange(y_min, y_max, step_size))

# Виконання класифікатора на всіх точках сітки
output = classifier.predict(np.c_[x_values.ravel(), y_values.ravel()])
```

Рис. 7. Код програми

```
# Візуалізація передбачуваного результату
output = output.reshape(x_values.shape)
plt.figure()
plt.pcolormesh(x_values, y_values, output, cmap=cm.Paired)

# Накладання навчальних точок на карту
for i in range(X.shape[0]):
    plt.scatter(X[i, 0], X[i, 1], marker=mapper[i], s=50, edgecolors='black', facecolors='none')

plt.xlim(x_values.min(), x_values.max())
plt.ylim(y_values.min(), y_values.max())
plt.title('Межі моделі класифікатора на основі k найближчих сусідів')

# Тестування вхідної точки даних
test_datapoint = [5.1, 3.6]
plt.figure()
plt.title('Тестова точка даних')
for i in range(X.shape[0]):
    plt.scatter(X[i, 0], X[i, 1], marker=mapper[i], s=75, edgecolors='black', facecolors='none')
plt.scatter(test_datapoint[0], test_datapoint[1], marker='x', linewidths=6, s=200, facecolors='black')

# Вилучення k найближчих сусідів
_, indices = classifier.kneighbors([test_datapoint])
indices = indices.astype(np.int32)[0]

# Відображення k найближчих сусідів на графіку
plt.figure()
plt.title('k найближчих сусідів')
for i in indices:
    plt.scatter(X[i, 0], X[i, 1], marker=mapper[i], linewidths=3, s=100, facecolors='black')
plt.scatter(test_datapoint[0], test_datapoint[1], marker='x', linewidths=6, s=200, facecolors='black')
for i in range(X.shape[0]):
    plt.scatter(X[i, 0], X[i, 1], marker=mapper[i], s=75, edgecolors='black', facecolors='none')

print('Predicted output:', classifier.predict([test_datapoint])[0])
plt.show()
```

Рис. 8. Код програми

		Хіміч В.О.			ДУЖП.22.121.19.000 – Лр6	Арк.
		Пулеко І.В.				
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		4

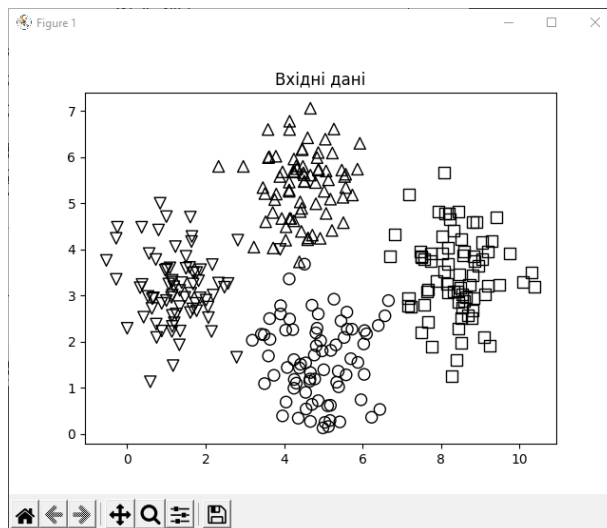

Рис. 9. Графік вхідних даних

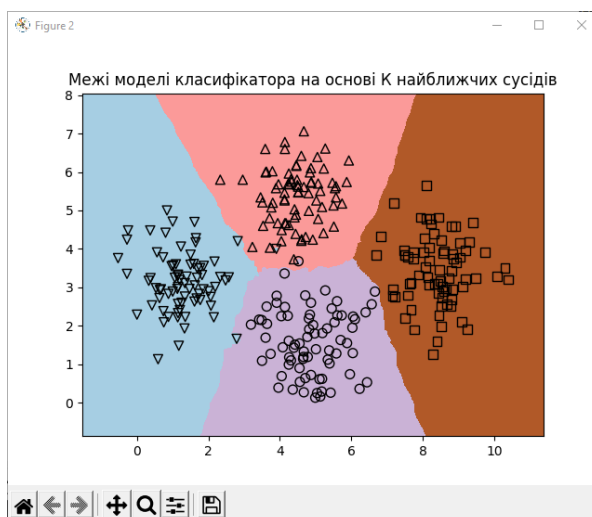

Рис. 10. Графік вхідних даних з межами

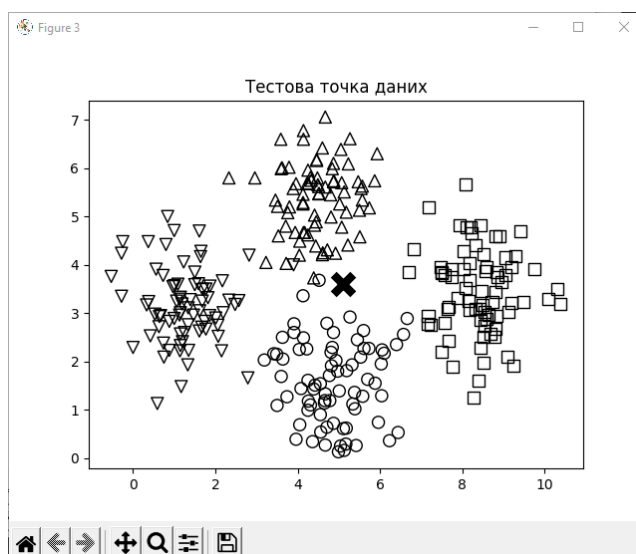

Рис. 11. Графік вхідних даних з тестовою точкою

		Хіміч В.О.		
		Пулеко І.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

ДУЖП.22.121.19.000 – Лр6

Арк.

5

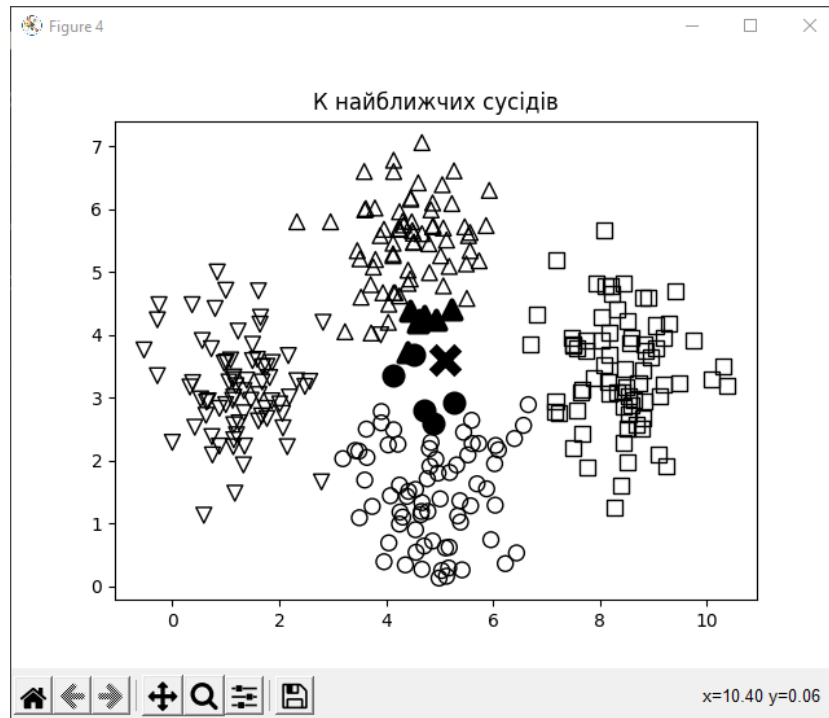

Рис. 12. Графік з найближчими сусідами

У виводі консолі можна побачити, що результуюча точка належить до класу під номером 1.

Predicted output: 1

Рис. 13. Вивід консолі

Завдання 2.4. Обчислення оцінок подібності

```
import argparse
import json
import numpy as np

def build_arg_parser():
    parser = argparse.ArgumentParser(description='Compute similarity score')
    parser.add_argument('--user1', dest='user1', required=True, help='First user')
    parser.add_argument('--user2', dest='user2', required=True, help='Second user')
    parser.add_argument('--score-type', dest='score_type', required=True, choices=['Euclidean', 'Pearson'],
                        help='Similarity metric to be used')
    return parser

# Обчислення оцінки евклідової відстані між користувачами user1 та user2
def euclidean_score(dataset, user1, user2):
    if user1 not in dataset:
        raise TypeError('Cannot find ' + user1 + ' in the dataset')
    if user2 not in dataset:
        raise TypeError('Cannot find ' + user2 + ' in the dataset')

    # Фільми, оцінені обома користувачами, user1 та user2
    common_movies = {}

    for item in dataset[user1]:
        if item in dataset[user2]:
            common_movies[item] = 1

    # За відсутності фільмів, оцінених обома користувачами, оцінка приймається рівною 0
    if len(common_movies) == 0:
        return 0

    # Квадрат різниці між рейтинговими оцінками
    squared_diff = []

    for item in dataset[user1]:
        if item in dataset[user2]:
            squared_diff.append(np.square(dataset[user1][item] - dataset[user2][item]))
```

Рис. 14. Код програми

		Хіміч В.О.			ДУЖП.22.121.19.000 – Лр6	Арк.
		Пулеко І.В.				
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		6

```

    return 1 / (1 + np.sqrt(np.sum(squared_diff)))

# Обчислення оцінки подібності за Пірсоном
def pearson_score(dataset, user1, user2):
    if user1 not in dataset:
        raise TypeError('Cannot find ' + user1 + ' in the dataset')
    if user2 not in dataset:
        raise TypeError('Cannot find ' + user2 + ' in the dataset')

    # Фільми, оцінені обома користувачами, user1 та user2
    common_movies = {}

    for item in dataset[user1]:
        if item in dataset[user2]:
            common_movies[item] = 1

    num_ratings = len(common_movies)

    # За відсутності фільмів, оцінених обома користувачами, оцінка приймається рівною 0
    if num_ratings == 0:
        return 0

    # Обчислення суми рейтингових оцінок усіх фільмів, оцінених обома користувачами
    user1_sum = np.sum([dataset[user1][item] for item in common_movies])
    user2_sum = np.sum([dataset[user2][item] for item in common_movies])

    # Обчислення суми квадратів рейтингових оцінок всіх фільмів, оцінених обома користувачами
    user1_squared_sum = np.sum([np.square(dataset[user1][item]) for item in common_movies])
    user2_squared_sum = np.sum([np.square(dataset[user2][item]) for item in common_movies])

    # Обчислення суми творів рейтингових оцінок всіх фільмів, оцінених обома користувачами
    sum_of_products = np.sum([dataset[user1][item] * dataset[user2][item] for item in common_movies])

```

Рис. 15. Код програми

```

# Обчислення коефіцієнта кореляції Пірсона
Sxy = sum_of_products - (user1_sum * user2_sum / num_ratings)
Sxx = user1_squared_sum - np.square(user1_sum) / num_ratings
Syy = user2_squared_sum - np.square(user2_sum) / num_ratings

if Sxx * Syy == 0:
    return 0

return Sxy / np.sqrt(Sxx * Syy)

__name__ == '__main__':
    args = build_arg_parser().parse_args()
    user1 = args.user1
    user2 = args.user2
    score_type = args.score_type

    ratings_file = 'Task/ratings.json'
    with open(ratings_file, 'r') as f:
        data = json.loads(f.read())

    if score_type == 'Euclidean':
        print('Euclidean score: ', euclidean_score(data, user1, user2))
    else:
        print('Pearson score: ', pearson_score(data, user1, user2))

```

Рис. 16. Код програми

		Хіміч В.О.			ДУЖП.22.121.19.000 – Лр6	Арк.
		Пулеко І.В.				
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		7

```

PS D:\LabsNew\Fourth Course\Second semester\Системи штучного інтелекту\Solutions\Actual\Lab6> python LR_6_task_4.py --user1 "David Smith" --user2 "Bill Duffy" --score-type Euclidean
PS D:\LabsNew\Fourth Course\Second semester\Системи штучного інтелекту\Solutions\Actual\Lab6> python LR_6_task_4.py --user1 "David Smith" --user2 "Bill Duffy" --score-type Pearson
PS D:\LabsNew\Fourth Course\Second semester\Системи штучного інтелекту\Solutions\Actual\Lab6> python LR_6_task_4.py --user1 "David Smith" --user2 "Brenda Peterson" --score-type Euclidean
PS D:\LabsNew\Fourth Course\Second semester\Системи штучного інтелекту\Solutions\Actual\Lab6> python LR_6_task_4.py --user1 "David Smith" --user2 "Brenda Peterson" --score-type Pearson
PS D:\LabsNew\Fourth Course\Second semester\Системи штучного інтелекту\Solutions\Actual\Lab6> python LR_6_task_4.py --user1 "David Smith" --user2 "Samuel Miller" --score-type Euclidean
PS D:\LabsNew\Fourth Course\Second semester\Системи штучного інтелекту\Solutions\Actual\Lab6> python LR_6_task_4.py --user1 "David Smith" --user2 "Samuel Miller" --score-type Pearson
PS D:\LabsNew\Fourth Course\Second semester\Системи штучного інтелекту\Solutions\Actual\Lab6> python LR_6_task_4.py --user1 "David Smith" --user2 "Julie Hammel" --score-type Euclidean
PS D:\LabsNew\Fourth Course\Second semester\Системи штучного інтелекту\Solutions\Actual\Lab6> python LR_6_task_4.py --user1 "David Smith" --user2 "Julie Hammel" --score-type Pearson
Euclidean score: 0.2857142857142857
Pearson score: 0
PS D:\LabsNew\Fourth Course\Second semester\Системи штучного інтелекту\Solutions\Actual\Lab6> python LR_6_task_4.py --user1 "David Smith" --user2 "Clarissa Jackson" --score-type Euclidean
PS D:\LabsNew\Fourth Course\Second semester\Системи штучного інтелекту\Solutions\Actual\Lab6> python LR_6_task_4.py --user1 "David Smith" --user2 "Clarissa Jackson" --score-type Pearson
Euclidean score: 0.28989794855663564
Pearson score: 0.6944217062199275
PS D:\LabsNew\Fourth Course\Second semester\Системи штучного інтелекту\Solutions\Actual\Lab6> python LR_6_task_4.py --user1 "David Smith" --user2 "Adam Cohen" --score-type Euclidean
PS D:\LabsNew\Fourth Course\Second semester\Системи штучного інтелекту\Solutions\Actual\Lab6> python LR_6_task_4.py --user1 "David Smith" --user2 "Adam Cohen" --score-type Pearson
Euclidean score: 0.9801802710950217
Pearson score: 0.9801802710950217
PS D:\LabsNew\Fourth Course\Second semester\Системи штучного інтелекту\Solutions\Actual\Lab6> python LR_6_task_4.py --user1 "David Smith" --user2 "Chris Duncan" --score-type Euclidean
PS D:\LabsNew\Fourth Course\Second semester\Системи штучного інтелекту\Solutions\Actual\Lab6> python LR_6_task_4.py --user1 "David Smith" --user2 "Chris Duncan" --score-type Pearson
Euclidean score: 0.38742588672279304
Pearson score: 1.0
PS D:\LabsNew\Fourth Course\Second semester\Системи штучного інтелекту\Solutions\Actual\Lab6>

```

Рис. 17. Виконання програми (не всі дані відображені на рисунку)

Таблиця 1

Результати порівнянь

Поєднання	За Евклідом	За Пірсоном
David Smith – Bill Duffy	~ 0.586	~ 0.99
David Smith – Brenda Peterson	~ 0.14	~ -0.72
David Smith – Samuel Miller	~ 0.3	~ 0.76
David Smith – Julie Hammel	~ 0.285	~ 0
David Smith – Clarissa Jackson	~ 0.29	~ 0.69
David Smith – Adam Cohen	~ 0.39	~ 0.91
David Smith – Chris Duncan	~ 0.39	~ 1.0

За даними таблиці вище можна зробити висновок, що за Евклідом найбільш спорідненим до David Smith є Bill Duffy, а найменш спорідненою Brenda Peterson. За Пірсоном найбільш спорідненим є Chris Duncan та Bill Duffy, а найменш спорідненою знову ж Brenda Peterson. Загалом результати подібні, проте з певними відмінностями.

Завдання 2.5. Пошук користувачів зі схожими уподобаннями методом колаборативної фільтрації.


```

import argparse
import json
import numpy as np
from LR_6_task_4 import pearson_score

def build_arg_parser():
    parser = argparse.ArgumentParser(description='Find users who are similar to the input user')
    parser.add_argument('--user', dest='user', required=True, help='Input user')
    return parser

def find_similar_users(dataset, user, num_users):
    if user not in dataset:
        raise TypeError('Cannot find ' + user + ' in the dataset')

    # Обчислення оцінки подібності за Пірсоном між вказаним користувачем та всіма іншими користувачами в наборі даних
    scores = np.array([[x, pearson_score(dataset, user, x)] for x in dataset if x != user])

    # Сортування оцінок за спаданням
    scores_sorted = np.argsort(scores[:, 1])[::-1]

    # Вилучення оцінок перших 'num_users' користувачів
    top_users = scores_sorted[:num_users]
    return scores[top_users]

if __name__ == '__main__':
    args = build_arg_parser().parse_args()
    user = args.user

    ratings_file = 'Task/ratings.json'
    with open(ratings_file, 'r') as f:
        data = json.loads(f.read())

    print('User similar to ' + user + ':\n')
    similar_users = find_similar_users(data, user, 3)
    print('User\t\t\tSimilarity score')
    print('-' * 41)
    for item in similar_users:
        print(item[0], '\t\t\t', round(float(item[1]), 2))

```

Рис. 18. Код програми

```

User similar to Bill Duffy:

User                               Similarity score
-----
David Smith                        0.99
Samuel Miller                      0.88
Adam Cohen                        0.86
PS D:\LabsNew\Fourth Course\Second semester\
User similar to Clarissa Jackson:

User                               Similarity score
-----
Chris Duncan                       1.0
Bill Duffy                         0.83
Samuel Miller                      0.73

```

Рис. 19. Результат виконання програми

За результатами виконання програми можна зробити висновок, що Bill Duffy має найбільш схожі вподобання з David Smith, а Clarissa Jackson – з Chris Duncan.

Завдання 2.6. Створення рекомендаційної системи фільмів

Створіть рекомендаційну систему на основі даних, наданих у файлі ratings.json. У цьому файлі міститься інформація про користувачів та оцінки, дані ними різним фільмам. Щоб рекомендувати фільми конкретному користувачу, ми повинні знайти аналогічних користувачів у наборі даних.

```
import argparse
import json
import numpy as np
from LR_6_task_4 import pearson_score

def build_arg_parser():
    parser = argparse.ArgumentParser(description='Find the movie recommendations for the given user')
    parser.add_argument('--user', dest='user', required=True, help='Input user')
    return parser

# Отримати рекомендації щодо фільмів для вказаного користувача
def get_recommendations(dataset, input_user):
    if input_user not in dataset:
        raise TypeError('Cannot find ' + input_user + ' in the dataset')

    overall_scores = {}
    similarity_scores = {}

    for user in [x for x in dataset if x != input_user]:
        similarity_score = pearson_score(dataset, input_user, user)

        if similarity_score <= 0:
            continue

        filtered_list = [x for x in dataset[user] if x not in dataset[input_user] or dataset[input_user][x] == 0]
        for item in filtered_list:
            overall_scores.update({item: dataset[user][item] * similarity_score})
            similarity_scores.update({item: similarity_score})

    if len(overall_scores) == 0:
        return ['No recommendations possible']

    # Генерація рейтингів фільмів за допомогою їх нормалізації
    movie_scores = np.array([[score / similarity_scores[item], item] for item, score in overall_scores.items()])

    # Сортування за спаданням
    movie_scores = movie_scores[np.argsort(movie_scores[:, 0])[::-1]]

    # Вилучення рекомендацій фільмів
    movie_recommendations = [movie for _, movie in movie_scores]
    return movie_recommendations

if __name__ == '__main__':
    args = build_arg_parser().parse_args()
    user = args.user

    ratings_file = 'Task/ratings.json'
    with open(ratings_file, 'r') as f:
        data = json.loads(f.read())

    print('Movie recommendations for ' + user + ':')
    movies = get_recommendations(data, user)
    for i, movie in enumerate(movies):
        print(str(i + 1) + '. ' + movie)
```

Рис. 20. Код програми

```
# Вилучення рекомендацій фільмів
movie_recommendations = [movie for _, movie in movie_scores]
return movie_recommendations

if __name__ == '__main__':
    args = build_arg_parser().parse_args()
    user = args.user

    ratings_file = 'Task/ratings.json'
    with open(ratings_file, 'r') as f:
        data = json.loads(f.read())

    print('Movie recommendations for ' + user + ':')
    movies = get_recommendations(data, user)
    for i, movie in enumerate(movies):
        print(str(i + 1) + '. ' + movie)
```

Рис. 21. Код програми

		Хіміч В.О.			ДУЖП.22.121.19.000 – Лр6	Арк.
		Пулеко І.В.				10
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

Movie recommendations for Chris Duncan:
1. Goodfellas
2. Scarface
3. Vertigo
PS D:\LabsNew\Fourth Course\Second semester
Movie recommendations for Julie Hammel:
1. The Apartment
2. Vertigo
3. Raging Bull

```

Рис. 22. Результат виконання програми

За результатами вище можемо побачити, що у двох користувачів співпав один фільм зі списку.

```

User similar to Julie Hammel:

User                Similarity score
-----
Brenda Peterson     1.0
Chris Duncan        0.0
David Smith         0.0

```

Рис. 23. Результат перевірки спорідненості методом колаборативної фільтрації

При цьому перевірка показує, що у цих двох користувачів немає спільних характеристик

Висновок: в ході виконання лабораторної роботи було навчено створювати рекомендаційні системи за допомогою мови програмування Python.

[GitHub](#)